

Ινστιτούτο Εργασίας Γ.Σ.Ε.Ε.

Δίκτυο Υπηρεσιών Πληροφόρησης & Συμβουλευτικής Εργαζομένων και Ανέργων

 Ιούνιος 2022

 Εργασία Ανηλίκων

INE - ΓΣΕΕ

www.inegsee.gr

info@inegsee.gr

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση».

Περιεχόμενα

σελ.

3

1. Όροι και προϋποθέσεις απασχόλησης ανηλίκων
2. Χρονικά όρια εργασίας των ανηλίκων

σελ.

4

3. Αμοιβή και άδειες των ανηλίκων
4. Εργασιακό περιβάλλον

σελ.

5

5. Πηγές

Συντάκτης:
Θεόδωρος Γ. Βλάσσης

Η εργασία των ανηλίκων διέπεται από ειδικό νομοθετικό καθεστώς (ενδεικτικά Ν. 3850/2010, Ν. 1837/1989 και άρθρο 136 ΑΚ), το οποίο εφαρμόζεται σε κάθε μορφής απασχόληση και αυτοαπασχόλησή τους. Ως ανήλικοι νοούνται όσοι δεν έχουν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο (18ο) έτος της ηλικίας τους. Ειδικότερα:

1 Όροι και προϋποθέσεις απασχόλησης ανηλίκων

Οι ανήλικοι που δεν έχουν συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο (15ο) έτος της ηλικίας τους απαγορεύεται να απασχοληθούν σε οποιαδήποτε εργασία. Κατ' εξαίρεση και μόνο κατόπιν χορήγησης σχετικής άδειας από την Επιθεώρηση Εργασίας, επιτρέπεται η απασχόληση ανηλίκων που δεν έχουν συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο (15ο) έτος της ηλικίας τους σε θεατρικές παραστάσεις, μουσικές εκτελέσεις ή άλλες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις, διαφημιστικά προγράμματα, επιδείξεις μόδας, ραδιοφωνικές ή τηλεοπτικές εγγραφές ή εκπομπές, εγγραφές σε βίντεο, κινηματογραφικές λήψεις και η χρησιμοποίησή τους ως μοντέλων, εφόσον δεν βλάπτεται η σωματική και ψυχική τους υγεία, καθώς και η ηθική τους υπόσταση. Η άδεια αυτή χορηγείται στον εργοδότη, ύστερα από αίτησή του, και περιέχει το ονοματεπώνυμο και την ηλικία του ανηλίκου, το είδος της εργασίας στην οποία πρόκειται να απασχοληθεί, το ημερήσιο πρόγραμμα και τη χρονική διάρκειά του. Η άδεια χορηγείται από την Επιθεώρηση Εργασίας για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες. Παράταση της άδειας μπορεί να χορηγηθεί μόνο για εξαιρετικούς λόγους.

Για τη χορήγηση της άδειας ή την παράτασή της, ο εργοδότης υποβάλλει στην Επιθεώρηση Εργασίας –μαζί με την αντίστοιχη αίτησή του– δήλωση ότι έχουν ληφθεί τα απαραίτητα μέτρα προστασίας του ανηλίκου, συναίνεση του προσώπου που έχει την επιμέλεια του ανηλίκου και ιατρική πιστοποίηση από τις υπηρεσίες του Εθνικού Συστήματος Υγείας (ΕΣΥ) και του e-ΕΦΚΑ (τ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) ότι δεν υπάρχει κίνδυνος για τη σωματική ή ψυχική υγεία του ανηλίκου στη συγκεκριμένη απασχόληση.

Μετά τη συμπλήρωση του δέκατου πέμπτου (15ου) έτους της ηλικίας τους, οι ανήλικοι μπορούν να συνάπτουν σύμβαση εργασίας ως εργαζόμενοι, **με τη γενική συναίνεση των προσώπων που ασκούν την επιμέλειά τους.** Η συναίνεση αυτή δύναται να είναι γενική ή ειδική, δηλαδή να αφορά κάθε εργασία ή μόνο συγκεκριμένο είδος εργασίας. Σε περίπτωση που οι ασκούντες την επιμέλεια του ανηλίκου αρνούνται να χορηγήσουν τη συναίνεσή τους για τη σύναψη σύμβασης εργασίας, ο ανήλικος δικαιούται να ζητήσει από το αρμόδιο δικαστήριο να του χορηγήσει άδεια για τη σύναψη της εργασιακής σχέσης.

Σημειώνεται ότι οι ανήλικοι δεν επιτρέπεται να απασχολούνται αν δεν είναι εφοδιασμένοι με **βιβλιάριο εργασίας** ειδικό για τη συγκεκριμένη εργασία ή ομάδα εργασιών, το οποίο χορηγείται από την Επιθεώρηση Εργασίας. Για την έκδοση του βιβλιαρίου εργασίας απαιτείται ιατρική πιστοποίηση ότι από την απασχόληση που επέλεξαν οι ανήλικοι δεν διατρέχει κίνδυνο η υγεία τους ή η σωματική ή πνευματική ανάπτυξή τους. Βιβλιάριο εργασίας δεν απαιτείται μόνο στην, κατά τα ανωτέρω, απασχόληση των ανηλίκων που δεν έχουν συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο (15ο) έτος της ηλικίας τους, σε καλλιτεχνικές ή παρεμφερείς εργασίες.

2 Χρονικά όρια εργασίας των ανηλίκων

Οι ανήλικοι που δεν έχουν συμπληρώσει το δέκατο έκτο (16ο) έτος της ηλικίας τους, καθώς και οι ανήλικοι που φοιτούν σε γυμνάσια, λύκεια κάθε τύπου ή τεχνικά επαγγελματικά εκπαιδευτήρια, δημόσια ή ιδιωτικά, αναγνωρισμένα από το κράτος, **δεν επιτρέπεται να απασχολούνται περισσότερες από έξι (6) ώρες την ημέρα και τριάντα (30) την εβδομάδα.**

Οι ανήλικοι εργαζόμενοι δικαιούνται ημερήσια ανάπαυση δώδεκα (12) τουλάχιστον συνεχών ωρών, στις οποίες πρέπει να περιλαμβάνεται το χρονικό διάστημα από τις 10 το βράδυ μέχρι τις 6 το πρωί. Η ημερήσια απασχόληση των ανηλίκων που φοιτούν σε γυμνάσια ή λύκεια κάθε τύπου ή τεχνικά επαγγελματικά εκπαιδευτήρια, δημόσια ή ιδιωτικά, αναγνωρισμένα από το κράτος, αρχίζει ή λήγει δύο (2) τουλάχιστον ώρες μετά τη λήξη ή πριν από την έναρξη των μαθημάτων αντίστοιχα.

Ειδικά, η απασχόληση των ανηλίκων σε καλλιτεχνικές ή παρεμφερείς δραστηριότητες δεν μπορεί να υπερβαίνει τις:

- δύο (2) ώρες την ημέρα για ανηλίκους από τριών (3) έως έξι (6) ετών,
- τρεις (3) ώρες την ημέρα για ανηλίκους από έξι (6) έως έντεκα (11) ετών,
- τέσσερις (4) ώρες την ημέρα για ανηλίκους από έντεκα (11) έως δεκατριών (13) ετών,
- πέντε (5) ώρες την ημέρα για ανηλίκους από δεκατριών (13) έως δεκαπέντε (15) ετών.

Επίσης, διευκρινίζεται ότι, σε κάθε περίπτωση, απαγορεύεται η υπερωριακή απασχόληση των ανηλίκων.

3 Αμοιβή και άδειες των ανηλίκων

Οι ανήλικοι εργαζόμενοι αμείβονται με βάση τουλάχιστον το εκάστοτε νομοθετικώς καθορισμένο νόμιμο κατώτατο ημερομίσθιο, κατ' αναλογία των ωρών απασχόλησής τους. Ευνοϊκότερες συνθήκες εργασίας και μεγαλύτερη αμοιβή μπορούν να ρυθμίζονται με συλλογικές συμβάσεις εργασίας, καθώς και με την ατομική σύμβαση εργασίας.

Αναφορικά με την ετήσια άδεια αναψυχής των ανηλίκων εργαζομένων, αυτή χορηγείται από τον εργοδότη κατά την περίοδο των θερινών σχολικών διακοπών και σε συνεχείς ημέρες. Το ήμισυ δε της ετήσιας άδειας αναψυχής δύναται να χορηγείται τμηματικά και σε άλλες χρονικές περιόδους, εφόσον το ζητήσει ο ανήλικος. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί της ετήσιας άδειας αναψυχής.

Επίσης, οι ανήλικοι εργαζόμενοι, ανεξάρτητα από το χρόνο απασχόλησής τους στον εργοδότη, όταν είναι συγχρόνως και μαθητές ή σπουδαστές σε αναγνωρισμένη σχολή, δικαιούνται για τη συμμετοχή τους στις εξετάσεις άδεια δύο (2) ημερών, συνεχόμενη ή τμηματική, με βάση την αίτησή τους, για κάθε ημέρα εξετάσεων, με την υποχρέωση να αποδεικνύουν τη συμμετοχή τους στις εξετάσεις με σχετική βεβαίωση του εκπαιδευτικού φορέα. Η άδεια αυτή δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δεκατεσσάρων (14) ημερών συνολικά.

Η άδεια της προηγούμενης παραγράφου (για τη συμμετοχή στις εξετάσεις) είναι χωρίς αποδοχές από τον εργοδότη. Οι αποδοχές της άδειας αυτής καταβάλλονται πάντοτε από τον ΟΑΕΔ και η δαπάνη των έξι (6) πρώτων ημερών, κατ' έτος, βαρύνει τον προϋπολογισμό αυτού, η δε δαπάνη των υπόλοιπων ημερών αποδίδεται στον ΟΑΕΔ από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, στον οποίο εγγράφεται σχετική πίστωση.

4 Εργασιακό περιβάλλον

Οι ανήλικοι δεν επιτρέπεται να απασχολούνται σε εργασίες επικίνδυνες, βαριές ή ανθυγιεινές, καθώς και σε εργασίες που βλάπτουν την ψυχική τους υγεία και γενικά εμποδίζουν την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους, ή είναι πιθανό να βλάψουν την υγεία, την ασφάλεια ή να προσβάλουν την ηθική τους υπόσταση. Κάθε εργοδότης, εκτός από τα μέτρα υγείας και ασφάλειας που προβλέπονται για όλους τους εργαζομένους, οφείλει να λαμβάνει και **πρόσθετα μέτρα προστασίας των ανηλίκων στο εργασιακό τους περιβάλλον**, να ενημερώνει αυτούς κατά την έναρξη της εργασίας τους, αλλά και περιοδικά κατά τη διάρκειά της, για τους κινδύνους που απειλούν τη ζωή, την υγεία και τη φυσική, ψυχική και πνευματική τους ανάπτυξη και να τους καθοδηγεί στη λήψη των κατάλληλων μέτρων για την αποφυγή των παραπάνω κινδύνων.

Τέλος, σημειώνεται ότι ο έλεγχος της εφαρμογής των διατάξεων για την εργασία των ανηλίκων ανήκει στην Επιθεώρηση Εργασίας, τα αρμόδια όργανα της οποίας δύνανται να απαγορεύσουν τη συνέχιση της εργασίας του ανηλίκου σε ορισμένη επιχείρηση, όταν απασχολείται σε συνθήκες που δεν διασφαλίζουν τη σωματική ή την ψυχική του υγεία.

Σε περίπτωση δε παράβασης από τον εργοδότη των προστατευτικών διατάξεων για την εργασία ανηλίκων, επιβάλλονται σε βάρος του ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.

- Δημήτρης Ζερδελής, Εργατικό Δίκαιο, Ατομικές Εργασιακές Σχέσεις, Γ' έκδοση, 2015
- Ν. 1837/1989 (ΦΕΚ Α' 85/23.3.1989)
- Άρθρα 50-67 του Ν. 3850/2010 (ΦΕΚ Α' 84/2.6.2010)
- Άρθρο 136 του Αστικού Κώδικα

Ινστιτούτο Εργασίας Γ.Σ.Ε.Ε.

Εμ. Μπενάκη 71Α, Τ.Κ. 10681, Αθήνα, Τηλ: 210 3327710, Fax: 210 3304452

INE - ΓΣΕΕ

www.inegsee.gr

info@inegsee.gr